

LAITILALAISEN PIKAOPAS KESTÄVÄÄN KEHITYKSEEN

Kestävä kehitys on maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa ja ohjattua yhteiskunnallista muutosta, jonka tavoitteena on **turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvät elämisen mahdolliset**. Kestävässä kehityksessä otetaan tasavertaisesti huomioon sekä ympäristö, ihmiset että talous.

Kestävän kehityksen mukaisilla toimilla pyritään hillitsemään ilmastonmuutosta, joka on tämän hetken huomattavin ympäristöuhka. Ilmastonmuutoksen hillinnässä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä saavutetaan parhaimmat tulokset, kun siihen reagoidaan monipuolisesti valtion, kunnan, yritysten ja kansalaisten tasolla!

Tässä oppaassa on mainittu muutamia kestävän kehityksen menettelyjä, jotka on helppo sisällyttää jokaisen arkipäivään. Opas sisältää myös [linkkejä](#), joiden avulla kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta saa lisätietoa. **Pienilläkin teoilla on merkittävä vaikutus, minkä takia kestävän kehityksen edistäminen on meidän jokaisen oikeus ja velvollisuus!**

ENERGIANSÄÄSTÖ

Energiankulutuksen vähentäminen ja energia-
tehokkuuden parantaminen ovat ensisijaisesti
tärkeimpiä keinoja vähentää kasvihuonekaasu-
päästöjä sekä ympäristön että talouden näkö-
kulmasta.

- Sammuta valot, laitteet ja ilmastointi koko-
naan silloin, kun niitä ei tarvita
- Laske huonelämpötiloja pysyvästi muuta-
malla asteella
- Optimoi lämmitys ja ilmastointi
→ Tarvitaanko yhtäjaksoisesti kaikkialla?
- Älä sijoita huonekaluja pattereiden eteen,
äläkä peitä patteritermostaattia
- Luonnonvalon hyödyntäminen

UUSIUTUVA ENERGIA

Uusiutuva energia **syntyy jatkuvista luonno-
llisista prosesseista**, kuten auringon säteilystä,
veden virtauksesta tai maahan kerääntyneestä
lämmöstä.

- Vaihda fossiiliset polttoaineet uusiutuviin
  - Soveltuu monipuolisesti kiinteistökohtai-
seen ja alueelliseen käyttöön sekä liiken-
teen polttoaineeksi
  - Vähentää siirtohäviöitä ja järjestelmien
häiriöherkkyyttä

LIIKENNE

- Suosi vähäpäästöisiä kulkuneuvoja sekä
biopolttoaineita
- Aja taloudellisesti ja vältä ruuhkia
- Vähennä yksityisautoilua
  - kevyt liikenne
  - joukkoliikenne
  - kimpakyydit
  - etätyö ja -kokous
  - sähköinen asiointi
  - reittien suunnittelu

**Kestävä kehitys on hyväksi kaikille;
ihmisille, ympäristölle ja taloudelle!**

HANKINNAT JA KULUTTAMINEN

- Pyri aina ostamaan vain tarpeellisia, laadukkaita, monikäyttöisiä, vähäkuluttavia ja pitkäikäisiä tuotteita
  - Suosi korjattavissa ja kierrätettävissä olevia tuotteita
- Käytä jo hankitut tuotteet tehokkaasti loppuun
  - Huolto pidentää tuotteiden käyttöikää
- Vuokraa, lainaa tai osta palveluina

JÄTTEET

- Vähennä syntyvän jätteen määrää
  - Vältä turhia ostoksia, tuotepakkauksia sekä kertakäyttöä
  - ”**Ei mainoksia**”-ilmoitus postilaatikoon
  - Suunnittele ruokaostokset etukäteen ja ota lautaselle vain sen verran mitä syöt
- Lajittele ja kierrätä jätteet
  - [hyötyjättepisteet](#) sekä [kierrätyspisteet](#)

YMPÄRISTÖKOULUTUS JA NEUVONTA

- Koulujen opetusohjelmaan sisällytetään ympäristökoulutusta
- Neuvontaa, opastuksia ja tiedotteita pyritään järjestämään kaikille kuntalaisille

Linkkejä ja oppaita

[Laitilan HINKU-hankkeen kotisivut](#)

[Valonian materiaalit ja julkaisut](#)

[Pieniä tekoja](#)

[Fiksusti töihin!](#)

[WWF:n Tunnista teko](#)

[Mitä sinä voit tehdä \(Suomen luonnonsuojeluliitto\)](#)

[Jätehuolto M. Helistölä Oy:n jätteiden lajitteluohjeet](#)